

Leif Olsson

*Bokhandelns historia
i Stockholm*

Kaunitz-Olsson

Förord av Johan Svedjedal · 9

Inledning · 13

I. DEN SVENSKA BOKBRANSCHEN –

UNDERLAG OCH BAKGRUND · 17

Bokhandelsmatriklar, yrkesregister och hovkanslerämbetet · 18

Begrepp och definitioner · 20

II. STOCKHOLM VÄXER FRÅN SMÅSTAD

TILL MILJONSTAD · 29

Folkmängd · 30 | Kommunikationer · 32 | Bokhandelns äldre historia · 34 | Lars Salvius · 37 | Läskunnigheten · 38 | Handel med böcker i slutet av 1700- och början av 1800-talet · 39

Kvinnans roll i bokhandeln · 41

III. BOKHANDELN I STOCKHOLM OCH

NÄRLIGGANDE KOMMUNER · 45

Bokhandeln i Stockholm stad – en årskrönika från 1800 till 2021 · 46 | 1800-talet · 46 | 1900-talet · 70 | 2000-talet · 100

Bokhandel i Stockholms närhet – en årskrönika · 107

IV. STOCKHOLMS BOKHANDELSGATOR OCH ÄLDSTA

BOKLÅDOR · 115

V. DE STORA BOKHANDELSHUSEN · 120

Bonniers bokhandel 1827–1874 · 121 | Fritzes 1837–1996 · 128
Nordiska Bokhandeln och familjen Hirsch 1851–1973 · 133
Sandbergs Bokhandel och familjen Josephson 1855–1975 · 138
Almqvist & Wiksell 1953–1990 · 144 | Akademibokhandeln
1969–2021 – historik i fyra delar · 149

VI. BOKHANDEL SOM GJORT AVTRYCK

OCH STUCKIT UT · 161

Holmbergsska bokhandeln 1766–1883 · 161 | Deléens bokhandel
1797–1912 · 1633 | Isak Mauritz Göthe – den förste kedjebok-
handlaren · 164 | Frans Svanström – inte bara pappershandlare ·
167 | Biblioteksbokhandeln 1880–1985 · 169 | August Rietz
– en profil på Söder 1853–1931 · 172 | Wennergrens Bokhandel
1884–1933 · 173 | Lindståhls Bokhandel 1893–1993 · 181
Risbergs bokhandel 1896–2004 och flickorna Larsson · 184
Hedengrens 1897–2020 · 189 | ”Himmel och underjord”
av Richard Swartz · 192 | ”Några rader om Gunnar Kumlin”
av Leif Olsson · 194 | Hansson & Bruce och Söderbokhandeln
– en lång och krokig historia från 1874 · 197 | Bokhandelns
historia på Kungsholmen 1878–2022 · 202 | Dahlbergs på
Odenplan 1917–2002 och Per Anders Fogelström · 206
”Fläkt från en gammal låda” av Per Anders Fogelström · 207
Svea Rikes Bokhandel och Carl-Ernfrid Carlberg – en otrevlig
historia · 212 | Postbokhandeln 1951 – ett fräckt försök eller
före sin tid? · 213 | Kungsbokhandeln 1946–1962 – ett trendbrott
i svensk bokhandel · 214 | Bokvaruhuset Tre Ugglor 1970–1977 ·
218 | Bokman 1970–1981 · 219 | Akademibokhandelns
Citybutik 1977– · 220 | Pocket Shop 1989– · 222
Exlibris – en kort och intensiv historia 1989–2006 · 226

VII. SPECIALBOKHANDELN I STOCKHOLM · 229

Religiös bokhandel · 232 | Språkbokhandel · 238 | Bokhandel med
pocketböcker · 240 | Bokcaféer · 242 | Seriebokhandel och Science

Fiction · 245 | New Age · 247 | Barnbokhandel · 248 | Kartor, resor
och turism · 249 | Övrig specialbokhandel · 250

VIII. PORTRÄTT AV BOKHANDLARE · 255

Isidor Bonnier 1848–1925 · 256 | Hilmer Söderbaum

1867–1945 · 260 | Elsa Edin – ett kärleksporträtt · 261

Marianne von Baumgarten-Lindberg och den svenska barnbok-
handeln · 263 | Staffan Fogstrand, den gåtfulle bokhandlaren · 266

Per Ahlqvist – en annan bokhandlare · 268 | Vem var Greta
Nilsson? · 270 | Hans Willem Kuijl – skaparen av den moderna
svenska bokhandeln · 277

IX. STOCKHOLMS ALLA BOKHANDELSHISTORIER · 285

Sökregister till bokhandelsförteckning · 286 | Bokhandelshistorier

i Stockholms stad · 288 | Bokhandelshistorier i

Stockholms närkommuner · 398

Efterord · 407

Noter · 408

Litteratur och källor · 428

Bokhandel och ID-nummer · 435

Gatuadresser och ID-nummer · 440

Adresser till bokhandel i närkommuner · 444

Personnamn och ID-nummer · 445 |

Bildförteckning · 451